

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe sase luni
20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Corespondențele

se adresează Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.
— Articole nepublicate nu se înșopiază.

= Preful inserțiunilor, după invocarea =

Abonamentele și inserțiunile
se adresează Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Suflete mari

(x) «Mulțumesc tuturor pentru avântul arădat, pentru pilda și disciplina ce au dat, și aştept cu nerăbdare momentul, când să pot mulțumi prin viața mea dragilor Meii ostași», — acestea sănătățile cuvintele de mulțumire ale salutului adresat de marele și iubitul nostru Suveran trăpelor din Ardeal după înaintarea lor, cu nepusă masă, spre Dobriția și Oradea-Mare.

Astăzi întreg pământul ardelenesc, din munci și din cămpuri, tresor de florii verzelii, căci cel dintâi Domnitor al românilor, cu cea mai bună Creasă, și cu văzărele lor, printul moștenitor Carol și prințesa Illeana, au sosit să vadă ostași și să vadă Ardealul.

Bătrâni și tineri, bărbați și femei, tineri și copii, întreaga jard, încăpând cu urele, și, cîntecse, și flori, și lacrimi ce însemnă.

Poporul Ardeleanului desorbit aleargă să-și exprime Moiestiilelor Lor, Regelui Ferdinand și Reginei Maria, și Altelelor Sale Regale Principelui moștenitor Carol și Principesei Illeana, sentimentele omașiale de recunoaștere eternă, de iubire și devoționat neclintit.

Ardealul este și va fi gata toldeană la orice jertfă pentru România ce se întinde dela Mare și până la Tisa, și pentru dinastia strălucită, care a lăsat la înțopătura acestuia vis de mărire națională...

Mândra noastră Creasă, vorbind nu de mult despre regalul său soț, a accentuat că «Regele și-a ales, în eliberarea ro-

mânilor, calea datoriei și a onoarei; și a promis solemn, că va fi bun român, și soldat vîzeaz. Să îl dovedit că este».

Eată icona Stăpânitorului adevărat al tuturor românilor, așa cum ni-am înștiat-o toldeana în ochii înimilor noastre.

Suveranul, care îl aşteptăm, au dat exemple grăditoare despre felul cum trebuie împlinite datorile către jard și neam. Acesta o stiu și o simtesc toți români.

Un părinte, care se îngrășează de imbuințătoare sorjii farănești; o mamă a orfanilor și soră de cartilie a rănitilor, a mandoi al invadat să infleagă și să iubească pe supuși lor. În vîrmele cele mai negre, El ai căutat să aline jalea și să inspire curajul. Astfel, cîndrenatorul răsboi a jaurit între jard și dinastie o legătură de pier, pe care niciodată nu o va primide rugina, cînd legătura aceasta nu este alt ceva, decât încrederea și drogostea unui neam de 16 milioane de inimi, care bat la fel.

Ca un crai de pe alte tărâmuri, și că o zind din cea mai fermecondă poveste, așa descoldește Stăpânitorii de pe malurile Dâmboviței între noi, pe măndrele și curațele finături ardelenesti.

Inscrie numele de Ferdinand I și Maria.

Numai astfel de suflete mari au putut să dea ființă României Mari de astăzi.

Inchinăția Lor!
Căci Domnul Atotputernic îl-a trimes-

Condițiile pații

(x) Cuprinsul tratatului de pace al Conferenței de la Paris a stărnit în Germania, cum era de prevăzut, o nemulțumire uriașă.

Strigă nemijă, din răspuțări, indignații și desperații, că li se iau cărbuni, fierul, arama, recolta și alte bunătăți din Alsacia, Lorena, Silezia, fostă Poloni, — întărișor însă din tot atâtea țări străine de dănsii și cucerite în cursul vremii de o lăcomie nepotolită teutonă.

Scheidemann, șeful stăpânirii, învinuiește pe aliași, că vorbește să «asasineze» poporul Germaniei. Unii dintre nemți vorbesc de pacea «răsunătură»; altii, par cări fi niste mihiușe prosti, apeleză la punctele lui Wilson... și se minunează că nu li se aplică.

Vaieți în dreapta, și jălanie în stânga. Să, cu toate acestea, s'au glăsit nemți, că îndrăznesc să mărturisească, ca Germania biruioasă ar fi puțin condiții de pace cu mult mai grele pentru Franța, și ar fi steros cu totul din rândul marilor puteri ale lumii.

Conferenta de pace nu săvărșeste alt ceva, decât în misluri tebucinoase pentru viitor, ca Germania să fie redușă la o stare, din care să nu mai poată izbi în altii, dând naștere, într'un timp nu prea departat, la răsboie nouă.

Aici n'auță nimic amenințări, proteste, lacrimi, svârcoliri și prefăcători.

Ce li se cere nemților? Să repare toate străiciunile ce însisi le-au făcut. Nu li se pretinde să plătească cheltuielile răsboiului, — cum facuseră ei la 1871.

F O I S O A R A

Catechismul bunei creșteri

— Pentru mamele noastre —

2. Alăptarea copilașului

Este dovedit, că copiii mici atunci cresc mai bine dacă îl lăpteață mama lor. Laptele mamei este izvor de putere și viață, este vindecator de boale. Deci toate mamele, fără deosebire de avere sau stare socială, au datorie — luată de bunăvoie asupra lor când s'au hotărât să fie mame — ca singure să-lăpteață copilașul, cu cari le-a binecuvântat Dumnezeu. Numai aceea nu lăpteață care, fiind bolnavă, o oprește medicul. Nevesta lui Crișan era mândră că singură va creață și pe patrulea copil.

În ziua dîntâi, Nicusor mai mult a duruit, când s'a trezit a primit căte 2–3 lingurițe ceai de

romonită. Marioara se minuna; dar ielita îi săcășă copilașul nou nou născut poate răbdă 12 ore fără să sugă.

În primele două, trei zile, laptele vine în mică cantitate. Laptele din început numit colostră (corăstă) este mai gros decât cel care urmează mai târziu, prin această grăsimă să curăță intestinile (matelă) copilașului de uleiuline.

Mama, a doua zi a pus pe Nicusor la sănăvindă grije, ca săfărul să fie împreună cu variola (pată rotundă, rosie, din jurul săfărului) să ajungă în guriu copilașului, ca sugeră să fie mai ușoară, căci sfîrșindu-se copilul la săpăt săfărul se creapă și mama simte dureri mari. Fiecare mamă să mai aibă grije, că sănău să nu astupe nasul copilașului și astfel să impedeze răsuseală. Totuși motivul acesta nu-i bine să moje, mai ales noaptea, când lăpteață.

După lăptare, mama a spălat sfârșul (șlef)

apă caldă. A-1 unge cu scupit, este lucru greios și stricător sănătății copilului.

A treia zi, felicit Antic a spus sorușii:

— Asculți, drăgă, nu săptă copilul cum obișnuiesc femeile de aici. Acestea îl săptă de către și plâng copilul, său la fierare ceas, sau două. Așa nu-i bine: E de sănătate căci mi-cuțul primește mâncare tot la patru ore. Dacă îl săptă și plâng, nu face nimic, mai târziu se obigănește. Noaptea, peste tot nu trebuie săptat. În decurs de 24 ore lăpteață-l în modul următor:

Dejoul 1 dimineață la ora 5–6 prima sagre
Dejoul II înainte de amiază 9–10 oarsă —
Prânzul după amiază ora 1–2 a treia sagre
Ojina după amiază ora 4–5 patru
Cina scara ora 8–9 cincis
Evenual la noapte ora 1–2 și 4–5

În primăvara și vară, după 10–12 ore
la noapte, la ora 1–2 și 4–5
În toamnă și iarnă, după 12–14 ore
la noapte, la ora 1–2 și 4–5

(Va urma).

Alianță voesc să intrezeze dreptatea, nesocotită din partea germanilor, cari s'au răzimat în acțiunile lor todeaua pe putere și nu pe drept.

Ce facea Germania, dacă era invinsă gătioare, din România bună oară?

România nu s'a gândit să pornească răsboiu împotriva Germaniei, ci numai în contra tovarășei sale slabănoșe, în contra Austro-Ungariei.

Și totuști, marea împărăte germană cu 70 milioane de sufluri a lăsat dela un popor de 7 milioane tot ce a putut, până și cânele din lant, și a permis ca tovarășa sa, în deosebi Ungaria, să o despaoje de munți. Bulgaria și-a discutat ieșirea la mare, și terenurile petroliifere să fie pierdute, eur viață sa economică supusă cu totul exploatarii germane sistematice.

Cât pentru noi, români din fosta monarhie, Germania lui Wilhelm, pe care am sprinținit-o în răsboi, ne-a dat cu desăvârșire pe mânile stugrătorilor noștri, ale căror intenții se cunoșteau în Berlin tot atât de exact, ca și la Budapest.

Brutalitatea germane însemnau pecluirea cu moarte a unui neam de oameni care n'a facut nemților nici un râu, ci numai bine.

Nu este astfel uimitor, când națiunea Intelegerii au dat numirea de «barbari veacului al 20-lea» unui popor de «filozofii», care s'a purtat atât de nefilozoficeste.

Faptele comise de Germania, care nu ne-a crăut nici altarele bisericiilor, erau prea monstruoase. De aceea, nici nu există pedepsă destul de mare, ca vinovății să-și spăsească rătăcirea.

Prea stimatele persoane din țara a-aceea, care a declarat răsboiu și-l-a pierdut, ar trebui prim urmări să lărmuească mai puțin și să se smerească.

Săpoi, în cele din urmă, nu-i adevarat că Germania e săracită și n'are aur de plătit. Cercurile finanțare din străinătate spun, că în urma jafurilor sale, Germania dimpotrivă dispune și astăzi de mari cantități de aur.

In orice caz, pacea generală trebuie asigurată pe vreme indelungată. Ce însemnă o Germanie paternică, s'a dovedit cu vîrf și indesat în Belgia, Franța de nord și România.

Drumul Suveranilor

Maiestățile Lor, Regele Ferdinand, și Regina Maria, au fost întâmpinate la Predeal de di Baiulescu, prefectul Brașovului, Joi demnează.

Suveranul, cu prilejul când a pus piciorul pe pământul liberat al Ardealului, a răspuns adânc miscat.

Prefectul Brașovului a lăsat apoi loc în vagonul regal.

Inaintea trenului, care aducea părechia domnitoare, a sosit la Brașov, la ora 0 un tren ministerial, în care se găseau ministrul Ferechide, Constantinescu, Duka, St. Pop, Golds, generalul Vătăjanu, consilierul M. Popovici și ziaristii.

Trenul ministerial a plecat mai devreme.

La ora 7 a intrat trenul regal în gara Brăgovalui.

M. S. Regele a scoborât din vagon, în timp ce muzica intona inimul regal.

Părintele protopop *Saftu* a mulțumit Suveranului pentru vizita regală, dorind săpătanitorilor noștri bun sosit în Ardeal.

A vorbit și primarul orașului, dl *Frabrițius*, arătând Regelui devotamentul național săsești.

Suveranul a răspuns mulțumind.

M. S. Regina nu s'a dat jos din vagon, unde a primit pe reprezentante Reuniunii femeilor române, cari i-au oferit flori.

La toate celelalte stațiuni M. M. L. L. au fost salutate de autoritățile militare și civile și de popor în haine de sărbătoare.

La Oradea s-au făcut mari pregătiri pentru primirea familiei dominoitoare.

Vineri demnează la ora 9 a sosit trenul în gara dela Oradea-mare.

Primirea s'a facut după următorul program:

Raportul Comandantului Trupelor din Transilvania. Raportul Comandantului Orupului de Sud.

Prefectul îl salută la gară, apoi Ofițerii Generali și superlori, Consiliul Dirigent, Prefectul și Primarul orașului, Căpitaniul orașului, Reprezentanții confesunilor, Șefii autorizaților publice, Delegația doamnelor române. Bucetul îl predă doamna general Mărdărescu. Ordinea se ţine de armă. Revista companiilor de onoare. Cuvântarea de bună sosire din parte a primarului (ava cu pâine și sare), conducătorilor comunităților române predă un buchet de flori M. S. Regina, adresându-i salutul și omagiale. Domnul Președinte al Consiliului Dirigent, d. Mania, salută pe M. M. L. L. în numele tuturor românilor eliberări.

Prezentarea ofițerilor, — prezentația autorizațiilor civile, a reprezentanților confesunilor și a delegației femeilor române.

La ora 9:30. Plecarea în oră cu automobile, în ordinea următoare:

a) Prefectul orașului, Primarul orașului și Căpitaniul orașului (100 pași înaintea automobilei regale);

b) M. M. L. L. Regele și Regina;

c) A. A. L. L. R. Principele Moștenitor și Principesa Ileana;

d) Sutea M. M. L. L. (Doamnelor de onoare și ofițerii adjutanți);

e) Domnul președinte ad-interim al Consiliului de Ministri cu domul Președinte al Consiliului Dirigent;

f) Domnul Ministrul Impreună cu membrii Consiliului Dirigent;

g) Comandanții Trupelor din Transilvania;

h) Comandanțul Orupului de Sud;

i) Reprezentanții bisericilor ort., gr.-cat., rom. cat. etc.

j) Prefecți;

k) Delegația doamnelor române și celealte autorități;

La ora 9:40: Intrarea în catedrala Greco-orientală.

M. M. L. L. vor primite de preoțime în ornate, la uga bisericii; corul va intona *"Intra multi ani stăpân"*;

O rugăciune scurtă.

Intrarea și în biserică gr.-cat. pentru binecuvântare.

M. M. L. L. sănt conduse la apartamentele lor (palatul episcopal greco-catolic).

La ora 10:30: Defilarea trupelor din gară.

La ora 11:30: Conducet etnografice: banderilă, călușeri, săteni și părănce române din Bihor, grăpite în rânduri de căte patru după comunie, cu drapelul în fruntea defilează cu preoții, invataitori și secretarii comunității.

La ora 12:30 se inspectează posturi de comandă, la M. S. Regina primește în audiенță pe văduva *Ciordas* cu copili și pe văduvele și părăncile celorlăți martiri ai Bihorului, și mai multe delegații de dame române din Crișana și Maramureș.

Recepționarea delegațiilor se face la ora 5. Între delegațiuni se găsește una alcătuită de târani și părănce.

Dela Orade, Suveranul au plecat pe front.

La întoarcere trec prin Cluj și Sibiu, și

ale orașe ardelenie. Primirea în Sibiu se face

Sâmbătă în 31 Mai n.

Chestia Bănatului

Ministrul de interne, dl G. G. Mărescu, a făcut la ultima confațuire săptămânală a clubului liberal următoarea declarație despre chestia Bănatului:

«Nu ne găsim în față un holitar definitiv a conferenței, și nu avem nici un motiv să credem că se va îngădui unui stat să treacă o granită naturală cum e Dunărea, pentru a stăpâni pe un teritoriu ce n'au stăpâni niciodată unele elemente de curând infiltrate acolo, când acest drept nu n'ară îngădui dincolo de același fluviu, asupra elementelor românești infiltrate pe un teritoriu ce n'are stăpâni și n'am revindecat niciodată.

Nu se vor crea și acă, în orientul europaen, Alsacii Lorene; că sănătă convins că nu e nimeni nici acum, și nici în generație viitoare, care să renunțe la drepturile imprescripțibile ale neamului românesc asupra Bănatului». (Aplauze furioase).

Unul dintre membri a zis:

Nu importă ce va îscăla conferența de la Paris, — importă ce vrem noi, și dacă ni se va face dreptate, ni-o vom face noi. (Aplauze).

Aduceți-vă aminte!...

Cuvântare rostită la 16 Mai 1919 în Biserica Amzei, București

«Aduceți-vă aminte de ziile cele mai dure, întrucât lumenul dumneavoastră a fost luptă de patimii și răbdări.

Urmând statul, pe care ni-l dă în aceste cuvinte apostolul neamurilor, dumnezeușul Pavel, am venit în această săfătă biserică să ne închinăm la altarul Domnului și să prăznuim ce evlavie creștină amintirea zilei de 3 Mai 1848, într-o care naționea română din Transilvania s'a luminat cu adăvărat lumini cerești și s'a înarmat cu tările virtuților mucenicești spre a putea lupta cu bărbățile negăvoșătoare pentru îndeplinirea ideilor sale.

Precum odinioară Duhul Sfânt, Mângâieșul lagădui de Iisus Hristos ucenicii săi, s'a pogorât în chip de limbă de foc asupra acestora, când erau adunați în Ierusalim lumbându-i și bărbătașându-i, ca să poată propoedu-lă totă făptura cuvântului evanghelie mărturitoare, tot asfel s'a pogorât la 3 Mai 1848 duhul libertății, care este însuși Duhul lui Dumnezeu, asupra conducătorilor lui adunați în număr săt de mare de cămpie din preajma Târnăvorilor.

Acest duh a luminat pe conducători să se înălță în cel dinținut punct al programului săbilin în ziua aceea mare *"Independența națională în respectul popoșilor"*, ceea ce în terminologia curentă a zilelor noastre se numește *"dreptul de autodeterminare"*. Și tot el a lumenat poporul să dea expresiune hotărârii dorinței seculare, strigând din toată inimă: *"nol vrem să ne unim cu Tarav..."*

Nu era deci cu puțină ca noi, români transilvăneni, să dăm uitări zia aceasta. Dacă am ultă vre-odată pe apostoli și mucenici causei noastre naționale, ar însemna că vrem să ne uităm pe noi înșine. Și dacă am lăsat neprințuită amintirea lor, să nu numă o înțepătă, și ci o gravă înțărare față de importante probleme, a educației suflenești, stat de indispenzabile generaționiilor care se succedează. Păcăre dinținutul săbilin este că contribuții cu hinnelor și jertfele cele fară de număr la săraciurea și înțărarea acestei zile, când s-a rostit pentru întărirea dalei cuvântul de libertate și independență națională, ar fi fost în drept spusă cuvîntul cu care a plecat președintele Macăbei precum și frații mei, și trupul și suflenia mi-l dău pentru legile părinților, rugăndu-mă în Dumnezeu, ca să nu înțărize și se milostiv spre numai aceasta».

Cu cuvântul și cu fapta, cu ajutorul crucii, al condeștilui și al spaiei toți s-au luptat și s-au

TELEGRAFUL ROMAN

jerific până la plinirea vremii, până când Atot-poternicul să a milostiv spre noi, iar cuvântul trup să a facut și să salășuiat întru noi pînă de dăr și de adevăr...

Cel dințăi și cel mai important punct al programului național din 3 Mai 1848 este acum înștiințuit: libertatea și independența națională a tuturor românilor, și s-a înfipt standardul tricolor în creștetul Carpaților, de unde el se intinde ocrorând peste frajii de la Nistru până la Tisa...

Dacă acel program de săseprezece puncte este foarte bogat în postulate de ordin național, social, politic, cultural și economic.

Ea numai decât punctul al doilea: Naționa română prelungește ca biserică română fără distincție de confesiune să fie și să rămână liberă și independentă de oricare altă biserică... Ea cere restabilirea mitropoliei române și a simbolului general anual după vechiul drept, în care sinod să fie deputați bisericești și mirenesi. În același sinod să se aleagă și episodic românești liber, prin majoritatea voturilor, fără condamnare.

Cine ar putea zice că acest postul național este îndepinduit? Afără de acea parte a bisericii române transilvănene, care a avut deosebită fericea de a fi organizată pe baza celor mai democratice constituui din partea nemuritorului mitropolit Andrei, înțeagă biserică română își astreaptă pe organizatorul înțelept, care să-i poată redă libertatea, independența și unitatea integrală...

Este neclintită nădejdea înimii noastre că, precum ne-a ajutat Atotpoternicul Dumnezeu, în milostivirea cea fără de sfârșit să vedem înfruntă unitatea noastră națională politic, tot astfel ca să ajuta și putem înălța în viitorul apropiat și unitatea bisericească, menită și a fi o aderanță binecuvântare pentru consolidarea națională și patriei române.

Este, dar, că amintirea zilei de trei Mai 1848 ne indică și datoria pe care programul național pe Câmpul Libertății o lasă moștenire generațiunilor actuale și celor viitoare.

Indelungătoare și grea a fost astăzi apărarea noastră până am ajuns la pragul înălțării succese a singurătorilor puncte din programul din 1848. Să, după ciuvântul întreprinzătorului Solomon: „Astăzi indelungătoare îmbolnăvește înimă, ear dorința împlinită este pom al vieții”.

Îmbolnăvită și Indurerată a fost înima noastră în lungul trecutului de urgie. Eac acum, când dorința seculară a neamului nostru o vedem împlinită și pomii vieții acestui neam se înalță cuprinzând supu corona sa întreg teritoriul românesc, săntem datorii să împărtășim cu Dumnezeu pentru darul desăvârșit pe care l-a revarsat asupra noastră și să ne aducem aminte de toți cei ce au luptat, au crescut, au pătimit și s-au jertfit pentru cauza noastră națională.

In veci să fie binecuvântată amintirea tuturor apostolilor și mucenicilor neamului nostru, cari în lăcașurile lor de lumină se vor bucura de aici înainte pururea. În Domnul, căci Jerifa vieții lor nă rămasă de desert, cí prin ea s-a gătit măntuirea neamului nostru înaintea feței tuturor popoarelor și diuhul libertății să pogorât asupra noastră ca asupra unui popor ales și plăcut lui Dumnezeu, căruia se cuvine totușă cinstea, mărtire și închînăciunea în veci.

(N. R.)

I. Lujaf.

Stampilarea coroanelor

La ordinul Consiliului Dirigent și în comun acord cu Ministerul de Finanțe, se va începe în zilele proxime stampilarea coroanelor în Ardeal și pările românești din fostă Ungarie. Deoarece stampilarea se va începe imediat după apariția ordonanței în *Gazeta Oficială* și publicul nu prea are ocazia să la cunoștință la timp despre o ordonanță atât de importantă, ne-am interesaat la Resursei Finanțelor în această chestiune.

Alliancă că s-au luat măsură, ca stampilarea să se facă în deplină siguranță pentru posesorii de bancnote și în deplină ordine, înălțându-se aglomerarea publicului.

Sau organizat 400 locuri de stampilare în toate pările Ardealului etc. provăzute cu o stamplă unică și cu o vopsea specială. Publicul este obligat să prezinte bancnotele declarate pe blanșete (tichete) provăzute cu numeri de

ordine. Său luat toate dispozițiile de control și de evidență. La stampilare se restituie prezentatorilor întreg numărul prezentat, subînăudindu-se numai 1% din suma prezentată, că taxă de stampilare.

Vor trebui declarate și stampilate: bancnotele de 10, 20, 50, 100 și 1000 coroane.

Vor trebui numai declarate dar năstimpate: biletele de 1 și 2 coroane (după încheierea stamplării bancnotele de coroane năstimpate nu se vor mai admite în circulație).

Ce priveste bancnotele de jumătate albe (cele de 25 și 200 coroane) de asemenea și cele de 10.000 coroane, precum și cele de 20 coroane ediția II, *aceste nu se primesc la stampilare*. Ele vor rămâne năstimpate și neadmită în circulație, considerându-se exclusiv de niste pretenții ale particularilor fată de Banca Austro-Ungară, în timp ce statul român nu le va admite ca plată la nici una din cassele sale. Toată considerația ce se mai da din partea statului acestor bilete este, că ele se mai prezesc ca contribuții (platire de dare) la percepcție, însă numai până la 30 iunie a. c. După acest termen nu se vor mai primi nici la percepție.

Deoarece taxa de stampilare este obligatoare la 1%, pentru toți posesorii de bancnote fără deosebire, publicul îi se recomandă să-și încredințeze din bună vreme sumele sale în grăzi băncilor.

Deosemenea publicul este făcut atent la dispoziția referitoare la urmărirea criminală a falsificatorilor de stampe, dispoziții, care provadă *confiscația imediata a bancnotelor produse cu stampila sau stampilare ilegitimă*, pe lângă pedepsirea strică a contravenției. Se vor confisa deosemenea și sumele, despre care se dovedește că sunt proprietatea altor persoane diferite de cele declarate ca fiind proprietarii bancnotei. Scopul stampilării este conștierea preciză a sumelor de bancnote de coroane. (B.P.)

Aviz

Se aduce la cunoștința celor interesati, că examenele la particular (privale) de clasă, de calificare de curs și de calificare înțintă din toate obiectele de învățământ, precum și cele de cogență, la școală normală (pedagogică) a seminarului arhidiecean „Andreiase” se vor înține începând din 1/14 iunie a. c.

Sibiu, 12/25 Mai 1919.

Direcționea.

Stirile zilei

In urma sfintei sărbători de Ioi, Înălțarea Domnului, numărul cel mai apropiat al ziarului nostru apără, pe 8 pagini, Sâmbăta.

*De la Academia Română. În sedința de luni după amiază cu Academicii, membrul I. Lupas a făcut o comunicare despre cea dinăună revistă literară românească în Ungaria, „Biblioteca Românească”, înființată la 1821 în Budapesta de Zaharia Caracaș; iar membrul A. Bârsanu a citit una din poezile sale, sub titlu *Grădete mereu*, în care face apeloarea mareului act al unirii tuturor românilor.*

Bulgaria nemulțumită. Poporul bulgarian, nemulțumit cu hotărârea Conferenței de pace, a adresat regelui său un apel, în care declară următoare:

„Poporul bulgarian crede, că indemnizațile ce i se acordă cu atâtă sgârdere sănă nelindeștiiletoare pentru a asigura ridicarea Belgiei și a-l reda locul cel-ocupat înainte de 1914. Sire, în 1914 să scăpăt oboarena Belgiei, Salvat-azi de ruina ce-o amenință. Acei cari și săi lusi agențiașul de a restaura în mod integral Bulgaria devastată de barbari, nu vor putea să rămână surzi la vocea acelaia care a lăsat de lupte, a înfruntat morătia spre a rămnăce credincioșii jurnămentului și care reprezintă cea mai mare forță morală ce poate fi, aceea a dreptului idealului și justiției etere.”

*Înștiințare. Pentru publicul să poată assista la serviciul divin ce se va oficia *Sâmbăta* în biserică catedrală din Sibiu pentru Maiestățile Lor se vor distribui bilete de intrare Ioi și*

Vineri d. a. Între orele 4 și 6 în biroul caslei arhieicezane. Intrarea în biserică se permite numai până la ora 10 a. m., după ora aceasta nu se poate intra nici cu bilet. Comitetul aranžator.

Parastas. Miercură viitoare să va oficia pe câmpia Turzii, în local unde înainte cu trei săi și mai bine de ani a fost assassinat în mod miglesc întrupătorul ideuluș nostru național Mihai Viteazul. Parastasul pe urmă odată suflului marelui eroi va fi oficiat din partea Prea Sfintiei Sale Duci Episcop Dr. Miron Cristea, în fața Maestăților Lor Regele nostru Ferdinand și a augustei sale soții a Maestății Sale Regina Maria, a membrilor guvernului și a reprezentanților autorităților militare și civile.

Spre acest scop Prea Sfânta Sa a plecat ieri d. a. cu trenul la Torda însotit de dr. Ioan Stroia, Lazar Tritanu, Dr. George Proca, Dr. Aurel Craciunescu, Dr. Octavian Costea, Dr. Gheorghe Comăș, precum și un cor de clerici.

† Mircea Popovici, absolvent de teologie și student în drepturi, împărțit și Sfintele taine, a început din visăt în 20 Mai a. c. înormântarea în sârbește biserică ortodoxă română din Abrud. Odihnește în pace !

Cavaleri. Ziarii Patria este informat că ungarul din Cluj au refuzat invitația ce li s-a făcut de autoritățile orașului de a participa la primirea și serbarea organizată în vedere sosirii familiei regale.

Atâtă pagubă.

Pedeapsă meritată. Pretorul Diviziei I-a Vâlăni, în sedința de la 30 Aprilie a. c., a condamnat pe individul Dumitru Drăcănean din comuna Covâșani, Județul Arad, la ună lună închisoare, pentru că a contravenit laordonană Nr. 25 a C. T. T. prin faptul că a propagat idei bolșevice printre populație.

Cântec din Bânt. La Boujari, cum se stie se găsesc de multă vreme diorobanii voiinici. Zilele bucurește publică, despre tărani bânași, următoare:

In astăptarea dorobanilor, tărani au făcut cîntece cu care-și mănglează vremea:

Pe drumul la Boujari
Sboară badea pe-un fugar,
S'acolă ce duce oare?
Duce bădes o scrisoare;
O scrisoare-n trei peceli
Scris-țandru și cîte:
«Capitanie capitanie,
Comandant peste citane,
Lăsă doba să o bată,
Să s'adună lumea toată;
Lăsă goarna ca să sună
Dorobanții să s'adună,
Săbile să-să ascătu
Să și zic' un Doamne-ajută!
Să în sbor de păsăre
Să aduci în jara mea,
Să ne scapi cu-tai și voiinici,
De jândari și bolșevici,

Versurile asta trece din gură în gură. Multe le cântă pe o veche melodie populară.

Teatre in Sibin

Teatrul Comunal. Director: Di Leo Bauer. Mari și zile următoare: Ciocârlia (Wo die Lerche singt) opreată de Lehár. Începutul la ora 7 seara.

Cinematograful Orășenesc. Piața Hermann. Directoră: D-na M. Scholtess.

*Mari: *Tinerele aurii*, comedie în 3 acte. Începutul la ora: 7 și 9 seara.*

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoră: Dna Emil Toth.

*Mari: *Taina lacului*, piesă în 4 acte, cu Alvin Nensis.*

Începutul la ora: 7 și 9 seara.

Nr. 117/919.

(110) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Legătură în protopresbiteral Devul se publică concurs cu 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele sănt cele fasonate în tab. B, pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-si înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea dispozițiilor regulairementare să se prezinte poporului în biserică spre a cănta respective a celebra și cuvântă.

Ocicul protopresbiteral în înțelegerie cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiteral.

Nr. 185/1919 Of. prot.

(120) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Șaroș, protopresbiteralul Mediasului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor regulairementare — se vor prezenta în vre-o Dumineac sau sărbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 11/24 Aprilie, 1919.

Ocicul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în contelegerie cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cândea
protopop.

Mediaș la 5/18 Aprilie 1919.

Ocicul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în înțelegerie cu comitetul parohial respectiv.

Romulus Mirean
protopop.

Nr. 176/1919 Of. prot.

(94) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Selișta din protopresbiteral Cetății de peatră prin aceasta se scrie concurs repetit cu termen de 30 zile dela înaintă publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B, de congrău.

Concurenții să-si înainteze rugările provizute cu documentele de lipă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și pe lângă observarea restricțiilor din §. 33 al Regulamentului pentru parohii să se prezinte în biserică din Selișta, afirmandu-se ca concurențen.

Lăpușu-ungurește, la 22 Februarie 1919.

Ocicul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea de peatră în contelegerie cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 118/1919.

(105) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohie de clasa III-a Prădeal, protopresbiteral Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele impreunate cu acest post sunt: 1/3 din venitile preoției fasonate în coala B, pentru congrău.

Cererile de concurs instruite conform normelor din vigoare sunt a se înainta în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții cu observarea § 33 din regulament se pot prezenta în biserică spre a cănta, respective a oficia și cuvântă și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, în 18 Martie 1919.

Ocicul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Bran în contelegerie cu comitetul parohial.

Ivan Hansen
protopop.

Nr. 325/1919.

(123) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al treilea în vîrstă della școală confesională gr.-or român din Sebeșul Inferior, protopresbiteral gr.-or. al Avrigului, devenit vacant prin moarte Invățătorului George Stoica, — prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele impreunate cu acest post sunt: 700 coroane anual din casă biserică și 240 coroane relut de cvarții și 4 stângini de lemn, iar restul din ajutorul dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de Invățătorii să-si substea cererea concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrișul ocicului protopresbiteral gr.-or. al Avrigului. În Avrig (posta Avrig, județul Sibiu) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Dumineac sau sărbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 11/24 Aprilie, 1919.

Ocicul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în contelegerie cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cândea
protopop.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhieicezane a apărut :

Istoria bisericească a românilor ardeleni

de
Dr. Ioan Lupăș
protopop al Sălăgei, membru al Acad. rom.

Aprobată de P. V. Consiliu Arhieicezane gr.-or. din Sibiu, prin decizieuna din 6 Martie 1918 Nr. 1725 Băs.

Se affă de vânzare la Librăria arhieicezana cu **10 coroane** plus portostal recomandat I cor.

Biblioteca

Revistă română de agricultură din com. Sibiu

Nr. 1. Timera vitelor, de E. Brote	K — 24
2. Trifoiul, de Eugen Brote	— 24
3. Păsările pomilor, de Dem. Comşa	— 24
4. Legea veterinară, de înv. Muntean	— 80
5. Insoțirea de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	— 160
6. Cartea stăparilor săteni, de Romul Simu	— 70
7. Poveste pentru sărbătoarea găndăclilor de Mai	— 10
8. Darea de visuri și favorurile (inimile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
9. Poveste pentru apărarea împotriva găndăclilor, cari sfredesc mugurii	— 10
10. Securitate povătură la sărbătoarea soarelor de câmp	— 16
11. Cum să îmbălităm orzul de bere	— 18
12. Vișeu român sau Noua cultură a viilor, de Nicolae Iosif, invățător	— 70
13. Nutriția animalelor de casă, de Aurel Cossio. Op. premiat. Ca 6 ilustrații în text	— 160
14. Cuvinte de înmormântare pentru Serbare pomilor și a pasărilor	— 20
15. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerna	— 10
16. Dăla Pomăritului, misterul întemeiatei de Astra Hodog	— 25
17. Căteva refe încheiate în proporția de la datele de Dr. Ion Bucur, medic	— 30
18. Minimul preoculelor de cincă, încreșterea preoculelor după instrucție ministerială	— 20

Dacă dorii să comandați oarecare tipărituri, dacă dorii să aveți o carte bună, sau dacă aveți trebuință de ceva articole care se ţin de librărie, adresați-vă cu toată increderea la

Tipografia și Librăria Săteanului

din frunza comună românească

3—3 (118)

Săliște (jud. Sibiu)

unde veți fi servit prompt și în condiții cele mai avantajoase.

Noutăți literare sosită acum dela cele mai mari case de editură din București.

Editura «Renașterea Română» Sibiu

A apărut**Castelul din Buia Ardeal****Mihaiu Viteazul**

de Sofronie Roșca.

Cu ilustrații.

Prețul 4 coroane.

De vânzare la toate librăriile. (102) 6—6

Editura «Renașterea Română» Sibiu